

NOTAT

26. september 2024

Orienteringsnotat til Folketinget om den danske regerings svar på Kommissionens høring om udkast til retningslinjer og gruppefritagelse for statsstøtte til jernbanetransport, transport ad indre vandveje og multimodal transport.

Kommissionens forslag til revision af reglerne indeholder opdatering af de eksisterende støttemuligheder til jernbanetransport, herunder for at fremme den grønne omstilling. Pakken består af et forslag til retningslinjer for statsstøtte til jernbanetransport, transport ad indre vandveje og multimodal transport¹ (LMTG) og en ny gruppefritagelsesforordning for jernbanetransport, transport ad indre vandveje og multimodal transport² (TBER).

Pakken indeholder således dels udkast til opdaterede retningslinjer for, hvordan Kommissionen vil vurdere statsstøtte på transportområdet, der anmeldes til Kommissionen af medlemsstaterne med henblik på en statsstøttegodkendelse, og dels en ny gruppefritagelsesforordning, der giver medlemsstaterne øgede muligheder for at yde statsstøtte på transportområdet uden Kommissionens forudgående anmeldelse og godkendelse, hvis betingelserne i forordningen er opfyldt.

Generelt byder Danmark initiativet om at ajourføre regelsættet for statsstøtte til bæredygtig transport velkommen. Danmark støtter justeringer af statsstøttereglerne, når det er nødvendigt for at afspejle markedsudviklingen og EU's strategiske prioriteter, herunder den europæiske grønne pagt. De foreslåede ændringer sker på baggrund af konklusioner fra Kommissionen fitness check af de eksisterende statsstøtteregler inden for landtransportsektoren, der viste, at de gældende regler på området, som primært vedrører statsstøtte til jernbanetransport ikke er tidssvarende.

¹ Kommissionens Meddelelse om retningslinjer for statsstøtte til landtransport og multimodal transport.

² Kommissionens forordning om forenelighed med det indre marked af visse kategorier af støtte inden for jernbanetransport, transport ad indre vandveje og multimodal transport i henhold til traktatens artikel 93, 107 og 108.

Danmark finder det endvidere positivt, at Kommissionen i udkastet til LMTG giver yderligere vejledning om rammerne for kompensation til virksomheder, der har fået overdraget en forpligtelse til offentlig tjeneste i jernbanetransportsektoren. Det gælder især Kommissionens bestræbelser på at afklare definitionen af en public service-forpligtelse på transportområdet. Det bidrager dels til at vejlede offentlige myndigheder og dels til øget retssikkerhed for støttemodtagere, idet det samtidig er vigtigt at have for øje, at medlemslandene generelt har et vidt skøn til at afgøre, hvad der udgør en forpligtelse til offentlig tjeneste i egen jurisdiktion.

For så vidt angår jernbanetransport, udgør forslaget i høj grad en konsolidering af Kommissionens praksis. Derudover introducerer forslaget en udvidelse af kredsen af støtteberettigede aktører. Med forslaget vil logistikvirksomheder, speditører og multimodale transportvirksomheder blive omfattet, i det omfang de vælger at anvende jernbanetransport fremfor vejtransport. Samtidig vil der fremover i højere grad blive skelnet mellem støttekategorierne, hvilket gør det lettere at gennemskue mulighederne for statsstøtte.

Danmark bemærker, at forslaget til forordningen og LMTG indeholder flere bestemmelser om statsstøtte til virksomheder, der opererer på indre vandveje. Da Danmark ikke har indre vandveje, opfordrer Danmark Kommissionen til generelt at sikre de samme støttemuligheder for medlemsstaternes støtte via TBER til nærskibsfart samt passagertransport til søs (færges). Dette kunne gavne og støtte den grønne omstilling på samme måde som statsstøtte til virksomheder, der opererer på indre vandveje.